

Vic, Salt i la tempesta perfecta?

ENRIC MARÍN I OTTO

EL PUNT, 03/03/10

La tempesta perfecta (*The perfect storm*) és el títol d'una pel·lícula dirigida per Wolfgang Petersen en la qual un vaixell capitanejat per un veterà pescador pretén anar fins a Flemish Cap, una zona famosa per les seves possibilitats de pesca. Un cop al mar el capità s'adona que s'està formant una tempesta, però tot i això confia a poder evitar-la i tornar a casa. No és conscient, però, de la insòlita magnitud de la tempesta que està prenent forma per la coincidència de diversos factors que molt estranyament arriben a coincidir. La ficció està basada en fets reals i va inspirar un article de Xavier Sala-Martín escrit el gener del 2008 per a descriure la severitat de l'actual crisi econòmica, quan els seus efectes encara no s'havien manifestat. Aquests dies també s'ha parlat de la «tempesta perfecta» per a referir-se a la violenta tamborinada que ha castigat bona part del nord peninsular i les costes franceses.

No vull semblar alarmista, però algun aspecte del debat que es va produir a Vic a compte de l'empadronament dels sense papers, o el conflicte viscut aquests dies a Salt fan pensar en la possibilitat d'una tempesta perfecta que afectaria la convivència a Catalunya. N'hi ha prou amb la coincidència de tres factors: la diversitat i volum de la darrera onada migratòria, els efectes socials de la crisi econòmica i l'espurna d'un discurs polític xenòfob. Des del segle XVII, Catalunya és un país d'acollida acostumat a integrar nouvinguts. I en èpoques de creixement econòmic intens i sostingut les inevitables incomoditats derivades d'un creixement demogràfic tan sobtat i basat en la captació massiva d'immigració han estat prou compensades per les contrapartides positives. Però la brusca

contracció de l'economia està castigant de forma preferent els barris més populars, creant un brou de cultiu perfecte per a la demagògia xenòfoba. Només cal buscar el conflicte entre els penúltims i els últims i estendre les xarxes de captació de votants guanyats per la irritació, la frustració o la por.

A tot Europa hi ha formacions polítiques que han aconseguit una presència parlamentària estimable sobre la base de discursos racistes i xenòfobs. No seria sorprenent que també poguessin consolidar-se a Catalunya. Però en el nostre cas, les conseqüències podrien ser devastadores. Està en joc el nostre patrimoni més important: la cohesió i la convivència d'un sol poble construït des de la diversitat i la pluralitat.